

Inhoud

Woord vooraf	9
Proloog	11
1. Thuisloos in Zeist	13
2. De broekriem	17
3. Militair en student	21
4. Zuigen op de hostie	25
5. Een zwak voor randfiguren	28
6. Bonje in Brievengat	32
7. Een steen op het bureau	36
8. Naar Noordkant	40
9. Met criminelen naar de kerk	44
10. Bij Victory Outreach	48
11. Een klein lichtje	52
12. Naar de prostituees	56
13. Botsende werelden	60
14. Een afgesneden oor	64
15. Preken voor straatvolk	68
16. Op de Veluwe	72
17. Onder in het putje	76
18. Onder de vijgenboom	80
19. Zoeken naar de juiste houding	84
20. Afscheid van Ontmoeting	88
21. Een wonderlijk banket	92
22. In de Kapelstraat	96
23. Een christelijke organisatie	100

24. Een bewogen huwelijksdag	105
25. Adeldom verplicht	109
26. Meevloeien met de dag	113
Epiloog	116
Van stek tot boom	118

Ed

1. Thuisloos in Zeist

‘In mijn huidige werk is de beleving van mijn jeugdijaren een groot voordeel.’

We woonden in een groot huis aan de rand van Zeist. Mijn vader had het ver geschopt: van timmerman werkte hij zich op tot architect. Zonder papieren, maar dat was aanvankelijk geen probleem. Hij reed in een Mercedes, mijn moeder had een Dafje. Het bezit van twee auto’s was in die tijd niet alledaags.

Mijn vader was vrijwel altijd aan het werk. Volgens mij niet zozeer om veel te verdienen, maar uit passie voor zijn vak. Daardoor heb ik weinig jeugdherinneringen aan hem. Mijn moeder was zeer optimistisch. Voor mijn gevoel wilde ze naar buiten toe de indruk wekken dat we een voorbeeldig gezin waren. Ze was creatief in het bedenken van straffen en vertelde dat graag aan anderen. Ik ben nooit vergeten dat ik op een dag zonder erom te vragen een chocolaatje had gepakt. Voor straf kreeg ik de volgende morgen een bak chocola als ontbijt. Kokhalzend werkte ik me erdoorheen. Het laatste deel heb ik in mijn wangzakken geduwd en buiten achter de schuur weer uitgespuwd. Sindsdien lust ik geen pure chocola meer. Wezenlijk contact met mijn ouders heb ik in die tijd weinig ervaren. Pas later ben ik gaan beseffen

dat ik me ten diepste thuisloos heb gevoeld, zij het met een prachtig dak boven mijn hoofd. Zulke thuislozen zijn er veel meer. In mijn huidige werk is de beleving van mijn jeugdjaren een groot voordeel. Ik denk dat ik onze doelgroep behoorlijk goed aanvoel.

Ik ben ervan overtuigd dat mijn ouders niet beseften hoe ik de dingen destijds heb ervaren. Ik was een dromer en liet weinig van mijn innerlijk merken. Ze hebben ons naar hun vermogen opgevoed, waarschijnlijk op de wijze zoals ze zelf zijn grootgebracht. Het is heel lastig om je kinderen meer mee te geven dan je zelf hebt meegekregen, daar ben ik in mijn leven wel achter gekomen. Ik heb er bewust aan gewerkt om bepaalde eigenschappen om te buigen en andere te stimuleren. Mijn vader en ik hebben een aantal karaktertrekken gemeen. Zeker vroeger waren we allebei wat driftig van aard. Dat zorgde soms voor stevige confrontaties. Later is de verhouding duidelijk verbeterd.

Buiten het gezin had ik prima contacten. Een einzelgänger was ik zeker niet. Op school trok ik op met een vrienden-groep, na schooltijd met een buurjongetje. Mijn meeste jeugdherinneringen heb ik aan mensen en voorvallen buiten het gezin. Het waren in mijn beleving twee gescheiden werelden.

Kerkelijk behoorden we tot de gereformeerde gemeente van Zeist. Mijn vader was er organist, hoewel hij beperkt noten kon lezen. Ook op muzikaal gebied was hij een autodidact. Over zijn innerlijk liet hij zich vrijwel nooit uit. Zijn eerste avondmaalsgang – ik was toen een jaar of twaalf – ben ik nooit vergeten. Het maakte grote indruk op me dat mijn

vader deelnam aan het heilig avondmaal, tegelijk was ik erdoor verrast. Er werd destijds bij ons thuis zelden over geestelijke dingen gesproken.

Zelf had ik al jong indrukken van de dood en de eeuwigheid. 'Als ik zo sterf, is het niet goed met me.' Op zondag zat ik vaak intensief te luisteren naar de prediking. Ik weet nog hoezeer het me innerlijk verwarde dat dominee Van Haren in een preek zei dat het avondmaal is ingesteld voor zondaren. Ik moet toen een jaar of tien zijn geweest. In mijn ogen was het avondmaal voor bekeerde mensen. Daarom kon ik het goed plaatsen dat zo weinig gemeenteleden aangingen. Maar hoe kon dat als het bedoeld was voor zondaren? Dat heb ik jarenlang niet begrepen.

Na de lagere school ging ik naar de Zinzendorf Mavo bij slot Zeist, want een reformatorische school was er nog niet. Ik ontmoette er vogels van allerlei pluimage en deed vrolijk met alles mee. De geestelijke indrukken raakten op de achtergrond. Ik bezocht feestjes en danste met schoolvriendinnetjes met wie ik een los-vaste relatie had. Op zondag ging ik gewoon mee naar de kerk; ook in doordeweekse diensten was ik regelmatig aanwezig. Thuis luisterde ik op mijn zolderkamertje naar popmuziek. Ik was een fan van The Beatles en Simon and Garfunkel. 'Bridge over troubled water', geweldig! Van de huidige reformatorische jongeren wordt gezegd dat ze heel sterk in twee werelden leven, maar ik betwijfel of dat in de jaren zestig en zeventig anders was. Bij mij in ieder geval niet.

Aan het eind van de tweede klas bleef ik zitten. Ik gooide er met mijn pet naar en moest van mijn ouders naar een

privéschool in Huis ter Heide, van de Zevende-dags Adventisten. Het was even omschakelen, maar al vrij snel voelde ik me er thuis. De meeste leerlingen zaten doordeweeks in een internaat, ik bleef thuis wonen en fietste op en neer. Na het avondeten moest ik terug voor het maken van huiswerk onder toezicht. Als dat af was, ging ik nog even met de jongens mee naar het internaat.

Een meisje met wie ik goed bevriend was, raakte aan de drugs. Dat was mijn eerste ervaring met verdovende middelen. Zelf heb ik nooit gebruikt, omdat ik er bang voor was, maar ik zat er wel dichtbij. Het leek me heerlijk om zo nu en dan even in hogere sferen te zijn, bevrijd van alle sores. Twee jaar ben ik op die privéschool geweest. Toen emigreerden we naar Zuid-Afrika.